

Finansdepartementet
v/finansminister Jens Stoltenberg

Postboks 8008 Dep.
0030 Oslo

04.03.2026

Kommunene må kompenseres uventet høy prisvekst

I Nasjonalbudsjettet for 2026 la regjeringen til grunn en anslått vekst i kommunedeflatoren for 2026 på 3,5 prosent. Dette samtidig med en økning i KPI på 2,2 prosent og kommunespesifikk prisvekst på 2,8 prosent i kommunedeflatoren.

Oppdaterte anslag for prisvekst i år, er betydelig høyere enn det som ble lagt til grunn i fjor høst. TBU anslår nå en vekst i KPI på 3 prosent i inneværende år, og mest sannsynlig vil dette føre til at den kommunespesifikke prisveksten vil øke. Samlet sett er det klare indikasjoner på at kommunedeflatoren vil bli høyere enn 3,5 prosent i 2026.

Den økte prisveksten rammer verdien av alle bevilgninger over statsbudsjettet. Dersom vi antar at kostnadene i kommunesektoren øker på linje med den generelle prisveksten, kan kommunesektoren få en økning i kostnader på nær 3 milliarder kroner.

Den uventet høye prisveksten forverrer kommunesektorens økonomiske handlingsrom i betydelig grad. Kostnadsøkninger på varer og tjenester som kommunene i liten grad kan påvirke selv, har kommet raskere og kraftigere enn forutsatt i vedtatte budsjetter. Dette skaper en situasjon der mange kommuner allerede i inneværende år står overfor betydelige merutgifter, uten tilsvarende inntektskompensasjon.

Når prisveksten blir vesentlig høyere enn lagt til grunn i statsbudsjettet, innebærer dette i realiteten en underfinansiering av kommunesektoren. Konsekvensene er alvorlige: Kommunene kan i ytterste konsekvens tvinges til å redusere tjenestetilbud, utsette nødvendige investeringer eller foreta innstramminger som rammer innbyggere og ansatte. Dette svekker forutsetningene for å levere gode og likeverdige velferdstjenester over hele landet, og spesielt for skattesvake kommuner.

Fagforbundet, Unio, YS og Akademikerne mener derfor at staten må kompensere kommunene for de dokumenterte merutgiftene som følger av den uventet høye prisveksten. En slik kompensasjon er nødvendig for å sikre at kommunesektoren settes i stand til å håndtere økte kostnader uten å måtte gjennomføre kortsiktige og uheldige kutt i tjenestene.

Det er avgjørende at denne kompensasjonen kommer raskt. Tidlig avklaring vil bidra til å redusere den store usikkerheten i kommunene. Manglende avklaring vil derimot kunne øke presset og skape unødige konflikter i en allerede krevende situasjon for kommunene.

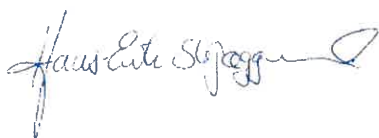
Helene Skeibrok, leder av Fagforbundet

Steffen Handal, leder av Unio

Lise Lyngsnes Randeberg, leder av Akademikerne

Hans- Erik Skjæggerud, leder av YS